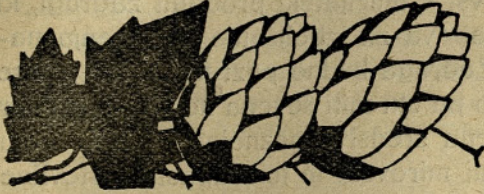

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstnevno ♦ Naročnina Din 20,—, za inozemstvo Din 50,—♦ posamezna številka Din 2,— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 176

Leto V

Celje, dne 28. decembra 1934

Štev. 26

Za zgodovinsko resnico

Naš članek o postanku savinjskega hmeljarstva je spravil gotove kroge nekoliko iz ravnotežja. In vendar se nam pri celi zadevi gre izključno le zato, da se zgodovinska resnica olme pozabljenju. Zato pa smo tudi obravnavali celo zadevo iz docela nepristranskega stališča in se opirali predvsem na tozadevne uradne ugotovitve.

Čudimo se, zakaj se v letih 1911/12, ko je obravnavalo to zadevo sodišče v Celju, ni posrečilo nikomur dokazati obratnega in je tako sodišče na podlagi nespornih dokazov odločno priznalo očetovstvo savinjskega hmeljarstva Petru Hörnesu. Rzsodbe sodišča pa seveda niso nobena bajka. Trditi, da ni važno, v čigavi glavi se je rodila misel, ampak kdo jo je praktično realiziral, pa je nesmisel. Saj se vendar mora najprej poroditi zamisel, da se more realizirati. Tudi nebotičnik v Ljubljani si je moral nekdo zamisliti, predno so ga realizirali. Salmov hmeljski nasad res ni bil prvi v Savinjski dolini, saj so bili pred njim in tudi izginili brez sledu, pač pa je bil prvi, ki je ostal ter služil kot malica mnogim drugim nasadom in stvoril tako temelj savinjskemu hmeljarstvu; vsi morebitni prejšnji poskusi, med njimi tudi Žužov, so bili v tem oziru brez pomena in ne pridejo v poštev, ker niso našli posnemalcev ter so ostali le omejeni poskusi, kakor jih je bilo več tudi v drugih krajih. Salmov hmeljski nasad pa je izvirna Hörnesova zamisel in brez Hörnesa bi tudi Bilgerja ne bilo nikdar pri nas ter bi najbrže tudi Hausenbichler nikdar ne sadil hmelja, kajti prve sadeže je tudi on dobil iz Hörnesovega nasada.

Sicer pa nasprotniki te zgodovinske resnice sami čutijo, da jo ne morejo in jo zato tudi ne sku-

šajo prav omajati. Skušajo pa se nekako izmoštati in zato trdijo, da ni važno, kdo je prvi sadil hmelj, ampak je mnogo važneje, kdo je odkril Savinčanu tajnost, kako dobičkanosno je hmeljarstvo in ga pozival, naj sadi hmelj. To pa sta bila seveda Bilger in Hausenbichler. In dalje trdijo, da je celó vseeno, kdo je oče würtemberškemu hmelju in da je važneje, kdo je oče našega goldinga, kar pa je seveda zopet Hausenbichler. Čemu neki to nesmiselno izmoštavanje? Saj menda Bilgerju in Hausenbichlerju nikdo ne odreka zaslug za širjenje in pospeševanje hmeljarstva pri nas? Toda predno hočeš nekaj širiti in pospeševati, moraš to tudi že imeti, prijatelj! Saj si je mnogo slavnih mož pridobilo znatnih zaslug pri odkrivanju Amerike, vkljub temu pa ostane nesporna zgodovinska resnica, da jo je odkril Kolumb, ker je kot prvi Evropejec prispel tja, četudi potem ni več dosti storil zanjo. In prav tako je nesporna zgodovinska resnica, da je Peter Hörnes oče in ustanovitelj savinjskega hmeljarstva, ker je on prvi iz lastnega nagiba zamislil in napravil pri nas nasad hmelja, iz katerega so nastali potem novi nasadi. Sicer pa — kdo je priučil hmeljarstvu in pripeljal k nam Bilgerja? Peter Hörnes! Kdo pa je podžigal Hausenbichlerja, da se je s tako vnemo poprijel hmeljarstva in ga širil ter poskušal nove vrste? Bilger, ki ga je pripeljal k nam Peter Hörnes! Po vsem tem je za dosledno misleče možgane pač

*Prav srečno in veselo novo leto
želi usem svojim naročnikom in in-
serentom ter usem zavednim hmeljarjem*

Uredništvo in uprava

izven dvoma, da je utemeljitelj in oče današnjega savinjskega hmeljarstva izključno in neposredno le Peter Hörnes.

Ne gre pa se tu za nobenega dobrotnika in tudi ne zato, kaj je bolj važno, marveč izključno le za golo zgodovinsko resnico. Da to podčrtamo, smo priobčili naš članek o postanku savinjskega hmeljarstva in napisali sedaj še prednje vrstice v odgovor tistim, ki jim ta nesporno dokazana zgodovinska resnica kar ne gre in ne gre v račun.

H koncu sezone

(Konec.)

Ako pogledamo potek sezone v drugih hmeljskih koliših, kjer je večinoma šla prodaja gladko od rok, izvzemši morda Poljsko in Ameriko, kjer pa je kupčija vedno svojevrstna, se nam nehoče zastavlja vprašanje, zakaj smo vprav pri nas letos tako slabo odrezali. Eden glavnih vzrokov je vsekakor ta, da letošnji pridelek v barvi ni vedno zadovoljil, toda končno smo le pridelali 30–40% tudi v barvi dobrega blaga, pa vendar. Zato je brez dvoma nadaljnji vzrok slabi sezoni bila okolnost, da se je prvi podbrani hmelj, ki gotovo v nobenem oziru ni bil najboljši, nakupovalo za vzorce in pošiljalo v svet. Baje se je to vršilo deloma tudi zlonamerno iz konkurenčnih razlogov in sta si menda zlasti dve osebi, katerih imen še nismo mogli dognati, mnogo prizadevali, da spravita naš letošnji pridelek na slab glas. Tretji vzrok pa je v neorganiziranosti hmeljarskih vrst, v zbežanosti in nesmiselnemu ponujanju ter pogubnem delovanju naših staroznanih in že tolikokrat ožigosanih izkoriščevalcev.

Kakor iz navedenega sledi, najbolje letos res nismo mogli odrezati, toda take polomije tudi ni bilo treba. O barvi ter kakovosti in množini pridelka se bomo ob drugi priliki še podrobneje pomenili. Kar pa se načina prodaje in vseh mogočih zlorab pri tej tiče, pa nas letošnje žalostne izkušnje menda že jasno dovolj učijo, da se hmeljarji ne moremo zanašati na nikogar, marveč si moramo pomagati sami. Strniti moramo svoje vrste in končno že enkrat temeljito pomesti z vsemi, ki hočejo udobno živeti na račun naših žuljev. Naš najidealnejši cilj, kakor vsake produkcije sploh, bi pač bil, da bi hmeljar-pridelovalec prodajal svoj pridelek naravnost porabniku - pivovarjarju. To pa seveda pri nas ni izvedljivo. Zato pa moramo stremeti za tem, da vsaj prodamo svoj pridelek vedno naravnost prave mu kupcu in korenito

iztrebimo vse, ki so se vrinili tu vmes. S tem bomo že dosegli mnogo, zelo mnogo.

Seveda pa je poedinec tu brez moči in le skupno moremo doseči svoj cilj. Zato pa se moramo združiti vsi v hmeljarski prodajni zadrugi, ki si mnogo prizadeva za izboljšanje vnovčenja našega hmelja. Zadruga budno pazi na potek vsake sezone, mnogo pa ukreniti seveda ne more, dokler je šibka in njena sredstva neznačajna. Vkljub temu pa tudi letos ni mirovala in je razposlala številne vzorce našega prvovrstnega in tudi v barvi brezhibnega pridelka v svet, da se trgovci in pivovarjari na lastne oči prepričajo, da se tudi letos dobi prvovrstno in gladko zeleno savinjsko blago. Brez dvoma je ta akcija zadruga v značajni meri preprečila konkurenci zlonamerno razvrednotenje našega pridelka in pomogla našim kupcem do naročil. Prav tako je zadruga ožigosala pogubno delovanje tekačev in s tem povzročila, da so se končno le tudi poklicani činitelji nekoliko zgenili. Več pa zadruga s svojimi skromnimi sredstvi ni mogla storiti. Zato pa je v interesu vsakega hmeljarja, da pristopi hmeljarski prodajni zadrugi in na ta način pomaga rešiti našo skupno nalogo. Združeni v hmeljarski prodajni zadrugi bomo prav lahko iztrebili vse izrodke naše hmeljske trgovine ter dosegli solidno vnovčenje pridelka in primerne cene; s tem pa bomo tudi onemogočili slično klavrne sezone, kakor je bila letošnja.

Razno

Polovico pridelka so izvozili že letos v ČSR. Največ hmelja je šlo v Belgijo, namreč 5857 stotov (lani 3313), potem v Nemčijo 5115 (3221), Švico 3808 (1534) USA 3797 (2630), Francijo 3323 (3709), Avstrijo 3219 (936), Švedsko 2300 (1250), Dansko 1918 (334), Nizozemsko 1252 (655), Argentino 693 (50) in Anglijo 509 (186) stotov. Znano je, da se je letos uvoz češkega hmelja izredno dvignil zlasti v Avstrijo, Belgijo, Nemčijo in Švico, dočim ga v Anglijo ne gre dosti. Izgleda pa splošno, da so se zaloge v pivovarnah močno skrčile, ker so kupovale pivovarne letos dosti prej kakor navadno.

Napačno je:

1. Pustiti hmeljevke razmetane po tleh, hmeljske trte razvlečene vsekrižem in nasad nepreoran čez zimo.
2. Pozabiti na okolnost, da hmeljska rastlina rabi zelo mnogo apna ter opustiti pravočasno apnanje, če je zemlja v nasadu že izčrpana na apnu.
3. Sedaj h koncu leta imeti še vedno neporavnano naročnino za prvi hmeljarsko - strokovni list v naši državi.

Pravilno je:

1. Hmeljevke spraviti pod streho ali jih zopet postaviti v piramide, če jih veter razmeče, vse hmeljske trte skrbno pobrati in sežgati, nasad pa brezpogojno še pred nastopom mraza preorati.

2. Vedno skrbeti, da ima zemlja v hmeljišču dovolj apna, kajti le tedaj bo rastlina zdrava in odporna ter bo dala prvovrsten in tudi v barvi brezhiben pridelek.

3. Vsaj sedaj h koncu leta poravnati tista dva kovača za »Slovenskega hmeljarja«. Naročnina je pač tako nizka, da jo igraje zmore vsak, in slab hmeljar je listi, ki nima toliko zavednosti in ponosa, da bi vsaj ob koncu leta poravnal naročnino za svoj časopis.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Pri nespremenjeno mirnem razpoloženju v hmeljski kupčiji se je tudi zadnjih štirinajst dni le semtertja kaj malega kupovalo, seveda v prvi vrsti le cenejše blago. Nominalno so cene ostale nespremenjene in notira letošnji pridelek prejkoslej 10 do 40 Din za kg, vendar je najboljše blago že razprodano in je bilo zadnji čas nekaj prometa le za drugovrstno in slabše blago po 10–33 Din za kg. Neprodanega je skupno še kakih tisoč stofov letošnjega pridelka, za katero hmeljarji upajo, da se bo začetkom prihodnjega leta razvila kupčija.

Vojvodina: V hmeljski kupčiji je prav mirno in se le semtertja kupi še kaka manjša partija. Cene pa se še precej drže in se plačuje, kakor je pač kakovost, po 8–28 Din za kg.

Češkoslovaška: Položaj v hmeljski kupčiji je zadnjih štirinajst dni zopet bolj čvrst. Sicer je razpoloženje v splošnem precej mirno, vendar je stalno predvsem za domačo porabo in tudi za izvoz nekaj zanimanja, dočim je ponudba le pičila in ne more kriti povpraševanja. Za to so se tudi cene zopet učvrstile in notira sedaj letošnji žateški pridelek 66–79 Din za kg. Znamkovanih je dosedaj v Žalcu skupno 42.971 stofov pridelka 1934. Izmed ostalih vrst češkega hmelja je bilo zlasti za hmelj iz Uštčka zopet več povpraševanja ter notira sedaj letošnji pridelek iz Uštčka in Roudnic 58 do 66 Din za kg.

Nemčija: Zanimanje na tržišču je popustilo in je kupčija razmeroma mirna. Sicer je za domačo porabo zopet nekaj več zanimanja, vendar prometa ni mnogo in se plačuje za Hallertau 92–100 Din, gorski (Hersbruck) 77–83 Din in Baden 79–85 Din za kg. Za izvoz pa je povpraševanje še vedno precej živahno ter tudi stalno še precej prometa in se plačuje za Hallertau 70–72 Din, gorski (Hersbruck) 60–63 Din in Rheinpfalz 58 Din za kg. Za starejše letnike ni več povpraševanja, le lanskega se je še nekaj tržilo in sicer Hallertau po 54–58 Din za kg. Zaključna tendenca je v splošnem mirna, vendar cene čvrste. Računa se, da bo kupčija postala zopet živahnejša, ko NHPD prevzame in postavi na tržišče še preostali pridelek (Hallertau, Baden, Aischgrund), med katerim bo tudi še nekaj boljšega blaga.

Francija: Tržišče je zopet bolj mirno, vendar so cene ostale čvrste in se zadnji čas plačuje iz druge roke 48–49 Din za kg, v prvi vrsti za ameriški račun.

Tudi za letnik 1935 v predprodaji je že nekaj zanimanja, vendar do pomembnejših zaključkov še ni prišlo.

Poljska: Položaj v hmeljski kupčiji je nespremenjeno mirno in je prometa prav malo. Cene so nominalno nespremenjene, zaključki pa so redki in v prvi vrsti le za cenejše blago; cene notirajo 10–30 Din za kg.

Belgija: Pri nespremenjeno mirni tendenci notira letošnji pridelek Poperinghe 23 Din in Alost 25 Din, letnik 1935 v predprodaji za oktober–november pa Poperinghe 24 Din za kg.

Anglija: Bonifiranje raznih vrst hmelja, ki se je radi silne raznovrstnosti letos močno zavleklo, je sedaj končano in s 17. t. m. je pričelo vnovčevanje pridelka. Povprečna cena znaša 39 Din za kg. Za že zacarinjen inozemski hmelj se plačuje žatec 93–99 Din, ostale kontinentalne proveniencie 42–74 Din ter ameriški (Oregon) 42–52 Din za kg. Kupčija je razmeroma mirna.

Amerika: Razpoloženje na tržišču je sicer nadalje mirno, vendar so cene nekoliko bolj čvrste. Letošnji pridelek notira 14–20 Din, lanski 11–15 Din in starejši letniki 6–11 Din, že zacarinjen inozemski hmelj pa letošnji 79–101 Din in starejši letniki 22–66 Din za kilogram. V zadnjem času se je tržil iz prve roke največ letošnji Oregon po 9–11 Din, Yakima po 10 Din in Mendocina po 9 Din za kg. Vkljub temu, da kažejo pivovarne že nekaj več zanimanja, položaj splošno ne zadovoljava.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

Nemčija (Hallertau)	100 Din
Češkoslovaška (Žatec)	79 Din
Francija (alzaški)	48 Din
Anglija (Golding)	40 Din
Jugoslavija (savinjski)	39 Din
Poljska (wolinjski)	34 Din
Belgija (Alost)	24 Din
Amerika (Oregon)	20 Din

Vse cene na inozemskih tržiščih so preračunane po pariteti v Zürichu.

Splorno: Radi božičnih in novoletnih praznikov je na vseh tržiščih precej mirno, vendar se računa, da bo po novem letu, tekom januarja–februarja, zopet več zanimanja in povpraševanja ter bo kupčija še oživela.

Za razvedrilo

Čarovnik.

Čarovnik profi občinstvu: »Naj mi da kak gospod uro. Naredil bom, da bo izginila brez sledu, potem pa jo bom pričaral zopet nazaj.«

Nekdo iz občinstva: »Meni je ura že včeraj na semnju izginila. Pričarajte jo nazaj.«

Težko.

»Mihec, kaj pa stojiš pred ogledalom z zaprtimi očmi?«

»Veš, mamica, rad bi videl kako izgledam, kadar spim.«

Preglejte in upoštevajte oglase!

Vsem hmeljarjem prav srečno in veselo novo leto 1935 želijo:

Mlohorjeva tiskarna v Celju

Prešernova ul. 17

KNJIGARNA / KNJIGOVEZNICA / PAPIRNICA

JOSIP JAGODIČ
Celje, Glavni trg

Podružnica:

Matija Gubčeva ulica

Trgovina s špecerijo in železnino
Nakup deželnih pridelkov

F. Fellenz
Celje

Trgovina s kožami
in usnjem. Zaloga čev-
ljarskih, sedlarskih in
tapetniških potrebščin

Podružnica Slovenjgradeo

Antonija
Pongračič

Strojna pletilnica

Celje, Glavni trg

JOSIP PLEVČAR
čevljar

Celje

Kralja Petra cesta 25

PAVLA
SLUGOVA
CELJE

VODNIKOVA ULICA

▶ Ročna dela,
volna in
predtiskarija

HOTEL **UROPA**

CELJE, ALEKSANDROVA ULICA

Restoracija
Kavarna

Franc
Dobovičnik
Celje

Gosposka ulica

Manufakturna in
modna trgovina,
industrija
prešitih odej
in perila

MAKS
CUKALA

SV. JURIJ
OB TABORU

CELJSKA
MILARNA

d. z o. z.

Hubertus

JULIUS ŽIGAN-a
naslednik

JOSIP
TIRŠEK

▶ TRGOVINA
Z MEŠANIM
BLAGOM
IN HMELJEM

▶ POLZELA

DROGERIJA

»SANITAS«

CELJE

Ivan Mastnak

Manufakturna
in konfekcijska
trgovina
Velika zaloga
usnjenih suknj

Celje, Kralja Petra cesta 15

IVAN
REBEK

ključavničarstvo

CELJE

Mariborska c. 1

DROGERIJA

»CENTRAL«

CELJE

DRAGO
GAMS

CELJE

PREŠERNOVA UL. 16-18

TRGOVINA S KOLESI
IN ŠIVALNIMI STROJI
MEHANIČNA DELAVNICA

Vinko
Kukovec

LAVA PRI CELJU

Oblastveno
koncesionirani
tesarski mojster
Parna žaga in
lesna trgovina

Priporoča se

Franjo Kalan
Celje

Trgovina premoga,
koks in drv

Ivan
Ravnikar
Celje

Umetna gnojila, seme-
na, barve, specerijsko
in kolonialno blago
po najnižjih cenah

BRATA
ŠUMER

CELJE

Prešernova ul. 15

ANTON
ORAŽEM

CELJE

Gledališka ulica 9

PREKAJEVALNICA
JUNGER

CELJE

Prešernova ul. 8

se priporoča

VALENTIN
HLADIN

CELJE

Prešernova ulica
(poleg Marijine cerkve)

Modna in manu-
fakturna trgovina

MATIJA
ESIH

MESAR

CELJE-BREG

ANTON
HOFBAUER
CELJE

Gosposka ulica

Trgovina z usnjem,
čevlj. potrebščinami in
vsem v to stroko spa-
dajočim orodjem.

„FENIKS“, tovarna
usnjenih izdelkov.

ANTON
FAZARINC

Specerija

Koloniale

Delikatese

CELJE

Kralja Petra cesta 20

Konrad
Gologranc

mestni stavbenik

Celje-Gaberje

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le
Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelji in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena pa tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, **hmelj**, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpokam: zvonove, steklo;
3. v živlenskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninsko zavarovanje »KARITAS«;
4. sprejema nezgodna zavarovanja poedincev, društev, kolektivna delavska zavarovanja, potovalna zavarovanja, zavarovanja šoferjev, potnikov v avtu, zavarovanja zakonite dolžnosti jamstva v vseh oblikah, zavarovanja avtomobilov zoper poškodbo, požar in tatvino.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica 2, in

v Mariboru

na gosp. Franja Žebota, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica šte. 10.

ZA VAS, HMELJARJI,

smo cene še posebej znižali in
vam lahko nudimo prav sedaj

ZA NOVO LETO

vsakovrstno manufakturno in modno blago za moške in ženske v bogati izbiri po **izjemno nizkih cenah**. Točna in solidna postrežba kakor vselej v vaši stari in domači trgovini

Valentin Hladin v Celju
Prešernova - poleg Marijine cerkve

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

v novi, lastni palači

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo